

Concept notulen van de Algemene Vergadering van de KNSB, gehouden op zaterdag 8 december 2018 in het Utrechts Stedelijk Gymnasium, aanvang 13.15 uur.

De Bondsraad vergaderde in de volgende samenstelling:

Bond	Stemmental <i>ongeacht</i> aantal aanwezigen	Afgevaardigden
FSB	2 x 4 = 8	S. Visser, B. van der Zwaag
NOSBO	2 x 4 = 8	F. van Amerongen, R.P. Kroezen
SBO	2 x 4 = 8	E. Blom
OSBO	2 x 7 = 14	D. Hoogland
SGS	2 x 7 = 14	H.T. Wagenaar, H.G.K. van Lingen
SGA	2 x 5 = 10	R.W.J. Pijlman, E.M.M. Roosendaal
NHSB	2 x 6 = 12	J. de Boer, J.J.A. Poland
LeiSB	2 x 4 = 8	R.P.M. van Leijden, E.H. Fraikin
HSB	2 x 5 = 10	A.E. Dekker, J.P. Drenth
RSB	2 x 6 = 12	A. Ayala, P. de Weerd
ZSB	2 x 3 = 6	P. Greefhorst
NBSB	2 x 6 = 12	A.M.P.D. Bruijns, H.J. Renders
LiSB	2 x 4 = 8	afwezig
NSVG	1 x 1 = 1	afgemeld
NBvS	1 x 1 = 1	J.K. de Boer
NBC	1 x 2 = 2	afwezig
CSVN	1 x 2 = 2	afgemeld
ARVES	1 x 1 = 1	R.A.J.A. Olthof
Pers. Leden (PL)	1 x 8 = 8	H.R. Eppinga

Overige aanwezigen:

Algemeen Bestuur

M.H.K. van Amerongen, voorzitter
F.J.M. Lommers, secretaris
E. Mijnheer
I. Paulet
J.P.A. Wissink

Bonds bureau

E. Kočan
D.U.C. Tjiam
T. Können, notulist

Ereleden/leden van verdienste

A.A. Schuering

Afwezig m.k.

A. Baas
M. Bosman
A.B.C.H. Vermue
Afvaardiging CSVN
Afvaardiging NSVG

Toehoorders

J.P. de Vries (voorzitter FAC)
M. Degeling

Afspraken en toezeggingen gedaan tijdens de vergadering zijn door omlijning gemarkeerd.

1. Opening

Om 13.18 uur opent *de voorzitter* de vergadering.

2. Mededelingen en ingekomen post

Bericht van verhindering is ontvangen van de bonden CSVN en NBC; van de heer A.B.C.H. Vermue (ZSB); van het lid van verdienste dhr. M. Bosman en van penningmeester dhr. A. Baas (ziekte).

De voorzitter houdt een korte presentatie over schaakzaken die de afgelopen tijd in het nieuws zijn geweest. Op 13 oktober werd Schiermonnikoog het eerste schaakeiland ter wereld. Vanaf 8 december is het schoolschaakprogramma van de KNSB een van de doelen van de Impact Foundation van bondsponsor Deloitte. Werknemers van het adviesbedrijf kunnen nu een deel van hun betaalde werkuren inzetten om de bond te helpen jeugdschaaktrainers te vinden en op te leiden. Het gaat om ongeveer 20 mensen, verspreid over 15 kantoren. De voorzitter is er trots op dat de KNSB nu in een rijtje met grote partners zoals het Rode Kruis staat.

Mevr. Paulet meldt het van start gaan op 12 oktober van de Online Jeugdschaakclub voor kinderen van 6-12 jaar op Chesskid, de jeugdwebsite van Chess.com. Tijdens de introductieperiode krijgen nieuwe scholierenleden en jeugdleden t/m 12 jaar bij clubs gratis een account voor één jaar. Het doel is de binding van de kinderen met het schaken te versterken door ze de mogelijkheid te geven in een veilige omgeving op de computer tegen elkaar te spelen. Er zijn nu 702 leden, de ambitie is om er over drie tot vier jaar 15.000 te hebben. Mede dankzij die ambitie is het ook gelukt, zo voegt *dhr. Lommers* onder applaus toe, om van het NOC*NSF-programma voor de grootste online sportclubs een subsidie van € 50.000 voor dit project binnen te halen.

Dhr. Greefhorst (ZSB) vraagt of de Online Jeugdschaakclub en Chessity niet in elkaars vaarwater komen te zitten en *dhr. Dekker (HSB)* merkt op dat ook Chessity steeds meer aan toernooien doet. *De voorzitter* en *Lommers* (in dit verslag wordt de aanduiding ‘dhr.’ of ‘mevr.’ na de eerste keer weggelaten) antwoorden dat er wel enige overlap is, maar dat de bond voor beide heeft gekozen omdat Chessity zich heeft bewezen met training en Chesskid.com met toernooien. Het kan voorkomen dat ouders hun kind nu voor twee websites moeten inschrijven, maar het gaat om kleine bedragen (€ 6,50 per jaar voor Chessity). Dat bevreedt *Greefhorst*: aan een jeugdlidmaatschap van de KNSB is toch altijd een Chessity-account gekoppeld? *De voorzitter* antwoordt dat de wet AVG dat onmogelijk heeft gemaakt: Chessity mag de identiteit van de kinderen niet meer doorgeven. Mede daarom is het idee van de Online Jeugdschaakclub bedacht.

3. Concept notulen Bondsraad 2 juni 2018

- *Concept notulen Bondsraad 2 juni 2018*

Dhr. Tjiam merkt op dat de notulen de indruk wekken dat dhr. F. van Amerongen tussen pagina 5 en 6 is overgestapt van de NOSBO naar de NHSB. Hij is en blijft uiteraard lid van de NOSBO. Met deze wijziging worden de notulen vastgesteld.

- *Opvolging actiepunten 2 juni 2018*

Dhr. De Weerd (RSB) vraagt naar aanleiding van de tekst bij actiepunt 80 (workshop ‘Wie doet wat’) wat er nu precies gaat gebeuren. *De voorzitter* zegt dat het bestuur de pilot van de SOS-samenwerking (SBO-OSBO-SGS) als ervaringsmateriaal wil gebruiken voor het maken van afspraken over de taakverdeling tussen de regionale bonden en de KNSB. Pas als de pilot is afgelopen komt het onderwerp dus op de agenda voor de bondsraad. *De Weerd* vindt het een bezwaar dat andere bonden in de tussentijd geen inbreng hebben. Daarop stelt *de voorzitter* voor om voor die inbreng nu een commissie te vormen van bondsraadleden uit andere regionale bonden. De Weerd, Dekker (HSB), dhr. De Boer (NHSB) en dhr. Renders (NBSB) stellen zich daarvoor beschikbaar. Op *Dekkers* vraag of er nu wel of niet een workshop komt antwoordt de voorzitter dat dat van de ervaringen zal afhangen.

4. Ter besluitvorming: Herbenoeming commissies

- *Voordracht herbenoemingen commissies*

Bij alle voorgestelde herbenoemingen gaat het om de laatste wettelijk toegestane termijn. *Dekker (HSB)* vindt het geen goede zaak dat zo veel ervaren personen aan het eind van die termijn tegelijkertijd afscheid nemen en oppert daarom een gefaseerd aftreden tijdens de komende vier jaar. De voorzitter vindt dat ‘geen raar voorstel’ en zegt toe dat het bestuur het zal overwegen. De vergadering betuigt met een applaus haar instemming met de herbenoemingen.

5. Ter besluitvorming: Begroting/jaarplan 2019

In de agenda stond bij dit punt abusievelijk ‘2018’ vermeld in plaats van 2019.

- *Begroting & jaarplan 2019*

Op pagina 16 van dit document staat een tikfout: de tabel *Baten* heeft twee kolommen met ‘B2019’ erboven. Bij de rechter moet dat P2018 zijn, zoals in de andere tabellen erboven en eronder.

In afwezigheid van dhr. Baas geeft *Tjiam* een korte toelichting. De begroting sluit met een tekort van ongeveer € 16.000, vooral vanwege de extra tijdelijke uitgaven voor schoolschaak en voor communicatie. Het verlies kan worden gedekt dankzij het feit dat de prognose voor 2018 veel gunstiger is dan verwacht: een positief saldo van € 9.400 in plaats van een verlies van € 23.700.

- *Advies FAC*
- *Voorstel instemming begroting & jaarplan 2019 incl. toelichting*

Dhr. De Vries geeft als voorzitter een toelichting op het advies van de FAC. De FAC ziet geen problemen met het doorgaan op de ingeslagen weg met veel ambitie op het gebied van jeugdschaak. Wel moeten er vanaf 2020 nieuwe middelen gevonden worden om te voorkomen dat er een tekort van rond € 55.000 per jaar ontstaat. Het bestuur wil die middelen in 2019 gaan zoeken en is volgens hem bereid ook bezuinigingen op de huisvesting en het bondsblad te overwegen. De Vries waarschuwt de vergadering voor een al te vrijblijvende houding tegenover de ambities: wie ze deelt moet in principe ook bereid zijn ze in 2020 en later te steunen, anders kan hij beter nu zijn bezwaren kenbaar maken. Dat vinden *de voorzitter, dhr. Pijlman (SGA), Renders (NBSB)* en *De Weerd (RSB)* te zwartwit gesteld: ook later is er volgens hen nog genoeg gelegenheid om naar bevind van zaken bij te sturen. *De Vries* legt daarop uit dat hij een situatie als in 2011 wil voorkomen, toen de bondsraad door een voorgestelde contributieverhoging van 10 % voor het blok werd gezet: er was geen tijd meer om alternatieven te bedenken. Gebruik de tijd die er nu wel is actief om later niet achter de feiten aan te lopen, is zijn boodschap. Daarin kan iedereen zich vinden.

Dekker (HSB) prijst de woorden van De Vries over het vormgeven van de ambities en noemt het een goede zaak dat ook bezuinigingen op de huisvesting en het bondsblad worden overwogen. Hij roept op tot het zoeken van meer sponsors, ook voor kleine onderdelen. Hij vindt het belangrijk een goed beeld neer te zetten om sponsors mee te krijgen en vraagt of het bondsbureau ook in de peiling heeft hoe de regionale bonden de ambities vertalen. *De voorzitter* vindt het wat dat betreft vooral belangrijk dat de discussie over de samenwerkende bonden snel op gang komt, omdat het financiële plaatje afhangt van de ‘wie doet wat’-kwestie.

Greefhorst (ZSB) vindt dat de bondsraad, nu De Vries heeft gewaarschuwd voor mogelijk financieel zwaar weer, in de volgende vergadering moet kunnen beslissen over het doorzetten van het jeugdbeleid. De voorzitter zegt dat toe en wijst erop dat de brainstorm aan het eind van deze vergadering kan bijdragen aan de besluitvorming. *De Vries (FAC)* stelt voor bij de achterban te peilen hoe die over bezuinigingen op het bondsblad en het pand denkt.

Dhr. Poland (NHSB) stelt voor de subsidie van NOC*NSF voor de Online Jeugdschaakclub ook voor het schoolschaak is te gebruiken, maar *Tjiam* antwoordt dat dat niet is toegestaan. *De voorzitter* vult aan dat de bond wel hoopt iets te verdienen aan de individuele scholierenleden die € 7,50 per jaar betalen.

Greefhorst (ZSB) vraagt zich af of alle activiteiten die voor het jeugdschaak worden ontplooid met een gezonde financiële positie te verenigen zijn. *Tjiam* meldt dat de bond stopt met Chess Tutor nu de Online Jeugdschaakclub er is, maar dat alle andere activiteiten blijven bestaan. Op *Greefhorsts* vraag of die activiteiten het bondsbureau niet te veel tijd kosten, antwoordt *Tjiam* dat dat wordt opgevangen door met taken te schuiven.

De vergadering stemt met een applaus met de begroting in.

6. Stukken ter info

- *Rapportage aan Bondsraad*
- *Toelichting bezetting competitie 2017-2018 en 2018-2019 + bijlage*
- *Data BO en BR 2019*

Over deze stukken zijn er geen opmerkingen.

7. Ter bespreking: Resultaten ledenenquête, gevolgd door brainstorm

- *Korte presentatie resultaten + gelegenheid toelichtende vragen*

Voor de presentatie begint meldt *dhr. Roosendaal (SGA)* dat bij een kleine rondvraag op zijn club bleek dat zes van de zeven leden de enquêteemail hadden weggegooid, inclusief zichzelf, omdat ze vanwege het onbekende afzendadres en dito naam niet op de link wilden klikken. Hij vermoedt dat de manier van mailen de respons negatief beïnvloed heeft. *Tjiam* legt uit dat pas na het verzenden bleek dat het schaakbond-mailadres niet als afzender was vermeld, maar dat dat in een tweede mailing is rechtgezet.

Daarna doet *dhr. Kočan* verslag van het ledentevredenheidsonderzoek dat hij voor de KNSB heeft gedaan. De mail is naar 14.040 personen gestuurd en 19,5 % van hen vulde de enquête in, een hoge respons. Schaakclubs krijgen van de leden gemiddeld het cijfer 8,0, waarbij de gezelligheid nog iets vaker dan de competitie zelf als het belangrijkste wordt aangewezen. De KNSB krijgt een 7,0 en wordt over het algemeen als ondersteunend, vriendelijk en professioneel gezien. De informatie op de website wordt als duidelijk beoordeeld, maar er zijn klachten over de vindbaarheid en structuur – vandaar dat het cijfer voor de site niet hoger dan 6,2 is. Voor het idee om het papieren Schaakmagazine te vervangen door een digitale versie plus nieuwsbrief bleken ongeveer evenveel voor- als tegenstanders te zijn. De nieuwsbrief zou volgens de leden vooral informatie over aankomende toernooien en ‘algemeen nieuws’ moeten bevatten. De gegevens van het onderzoek komen nog in uitgebreide vorm op website. De powerpoint wordt met de stukken voor de volgende bondsraad meegestuurd.

Kočan krijgt een applaus voor zijn onderzoek en *de voorzitter* complimenteert hem met de mooie manier waarop hij erop is afgestudeerd.

Naar aanleiding van het lage cijfer voor de website vraagt *dhr. Van Lingen (SGS)* zich af of het wel zo handig is om twee sites te hebben. *Tjiam* geeft toe dat veel van de respondenten vroegen waarom er twee sites zijn, maar legt uit dat het voorbeeld van andere sportbonden is gevolgd: een bondssite en een site voor alle geïnteresseerden, die niet per se lid zijn. Hij erkent dat *schaken.nl* er tot nu toe bijna alleen voor de wedstrijdschakers is en zegt dat het de bedoeling is de niet-leden beter te gaan bedienen.

Roosendaal (SGA) noemt het falen van de zoekfunctie op de sites ‘vrij extreem’; van buitenaf zoeken met google werkt volgens hem beter. Hij zou de zoekfunctie en de menustructuur graag verbeterd zien. *Tjiam* meldt dat het bondsbureau in gesprek is met iemand die daarvoor zou kunnen zorgen.

- *Brainstorm over 5 thema's (in aparte groepen van 8-10 personen)*

De voorzitter verdeelt de aanwezigen over de groepen door al tellend (herhaald 1 t/m 5) de rijen langs te lopen. Aan elke groep wordt een bestuurslid toegewezen (zie onder).

- *Terugkoppeling resultaten brainstorm*

Lommers meldt namens de groep *Communicatie* dat internet uiteraard belangrijk is, maar dat daarbij de link met de beleving in de echte wereld steeds moet worden gelegd. De groep denkt aan het gebruik van *social media* en *influencers*. Schakers zoals bijvoorbeeld mevr. Paulet en haar partner zou gevraagd kunnen worden wekelijks een filmpje op YouTube te zetten: een soort Dagschaak nieuwe stijl.

De groep *Schoolschaak* heeft zich samen met mevr. *Paulet* beziggehouden met het tekort aan trainers dat door de toenemende belangstelling is ontstaan. Er zijn er 2500 nodig. De groep stelt voor om ook buiten de clubschakers te zoeken, met name onder leerkrachten en studenten. Leerkrachten zijn vaak bang dat lesgeven in schaken moeilijk is. De KNSB kan hen laten zien hoe laagdrempelig hulpmiddelen als Chessity en de Stappenmethode het in feite maken. Docenten die als begeleider meegaan naar schoolschaaktoernooien kunnen worden benaderd. Studenten kunnen misschien overgehaald worden om les te geven door ze iets te laten verdienen: als het bedrag vergelijkbaar is met wat ze als vakkenvuller krijgen is schaken al gauw leuker.

De groep *Versterken clubschaak* vindt bij monde van *dhr. Wissink* dat de ledenstatistieken een optimistische vertekening laten zien: het aantal leden blijft wel ongeveer gelijk, maar het bestand vergrijsst. De indruk is dat het aantal actieve leden een fractie is van het totaal. De groep stelt voor een verzameling succesverhalen over Nederlandse schaakclubs aan te leggen, gerangschikt per thema: 'Hoe interesseer je niet-clubschakers', 'Hoe zorg je voor meer activiteiten binnen de club' enz. Verenigingen kunnen die dan als voorbeeld gebruiken. Andere punten die naar voren kwamen zijn: plaatselijke subsidies kunnen vaak voor schaakactiviteiten worden gebruikt; vergroot het aanbod voor schaken overdag; kadervorming is belangrijk (zie groep *Schoolschaak*); sociale vaardigheden en communicatie verdienen meer aandacht; laat de bond de clubs adviseren hoe ze hun ideeën kunnen realiseren.

Mijnheer benadrukt namens de groep *Versterken clubschaak lange termijn: aantrekken en behouden jeugd* het belang van het leveren van kwaliteit: goede lessen, voldoende trainers. Verder is veel spelen belangrijk, dus meedoen aan de regionale competitie en aan toernooien. Geef de jeugd ook taken, zoals lesgeven, en betrek de ouders bij de activiteiten. Grote en kleine clubs kunnen samenwerken zodat jeugd die bij een kleine club te weinig tegenstand heeft kan doorstromen.

Tjiam vertelt dat de groep *Financiën: toekomst Schaakmagazine* het belangrijk vindt om op het totaal van de communicatie te letten. Als er een nieuwsbrief komt, blijft een goede website nog steeds belangrijk. Als het papieren Schaakmagazine verdwijnt zou er toch iets tastbaars moeten blijven bestaan, bijvoorbeeld een jaarboek. Een deel van de groep vindt dat de mogelijkheid om Schaakmagazine op papier te ontvangen moet blijven bestaan.

- *Samenvatting (voorzitter)*

Dit blijft vanwege tijdgebrek heel kort. *De voorzitter* wijst erop dat bij meerdere groepen het kijken buiten de gemeenschap van clubschakers terugkomt. Het bestuur gaat de suggesties onderzoeken.

8. Rondvraag

Dekker (HSB) vindt 15 juni 2019 een onmogelijke datum voor de volgende Bondsraad. *Tjiam* herhaalt wat daarover bij het Vergaderschema is gezegd: de feestdagen vallen laat en vóór Hemelvaart vergaderen is vanwege het traject van de jaarrekening nog minder praktisch. Bij tellen van handen blijkt de datum voor vier raadsleden een ernstig probleem te zijn. De datum blijft voorlopig staan.

Dhr. Kroezen (NOSBO) herinnert eraan dat de jeugdcompetitie in het laatste weekend van de zomervakantie is begonnen en vraagt om dat voortaan te vermijden, waarmee de voorzitter instemt. Ook vindt hij het ongelukkig dat het dichtstbijzijnde kwalificatietoernooi voor het NK voor de NOSBO-jeugd in Arnhem was en vraagt de toernooien beter over het land te spreiden. *Tjiam* legt uit dat de situatie ontstond doordat Meppel zich in een laat stadium terugtrok, terwijl Arnhem zich eerder bereid had verklaard een toernooi te organiseren. Volgend jaar zal de spreiding normaal gesproken weer beter zijn. *De voorzitter* merkt op dat een regionale bond in zo'n geval ook kan aanbieden de organisatie over te nemen.

Poland (NHSB) vertelt dat het Tata Steel Chess Tournament op 16 januari Alkmaar aandoet. Daaromheen organiseert de NHSB in samenwerking met en gesubsidieerd door Alkmaar Sport vier clinics door de stad heen om de bewoners te laten kennismaken met het schaken. Verder is er een groot schoolschaaktoernooi en een toernooi voor alle inwoners, beide gesponsord door Tata. *De voorzitter* herinnert eraan dat de KNSB met Tata een sponsorovereenkomst heeft voor 2018-2019, met het IJmondgebied en de speelsteden van het grootmeestertoernooi (deze keer Alkmaar en Leiden) als focus.

9. Sluiting

Om 15.33 uur sluit *de voorzitter* de vergadering.

Besluiten Bondsraadvergadering 8 december 2018

- De Bondsraad stemt in met de herbenoemingen van leden van commissies
- De Bondsraad stemt in met de begroting 2019

Actiepuntenlijst na Bondsraadvergadering 8 december 2018

Opvoerdatum	nr.	Actiehouder	Actie	Actuele status	Deadline
09-12-2017	80	BB	Workshop 'Wie doet wat' (KNSB, regionale bonden, clubs) voor Themadag 2018	Aangepast. Zie nieuw actiepunt 92.	08-12-2018
02-06-2018	88	BB	Scheidsrechterscommissie vragen alternatieve tekst art. 18.6 competitie reglement	Afgerond	08-12-2018
02-06-2018	89	BB	Privacybescherming jeugd bij KNSB toernooien	Afgerond	08-12-2018
02-06-2018	90	BB	Agenda projecteren op scherm	Afgerond	08-12-2018
02-06-2018	91	BB	Aanpassing presentatie agenda en stukken BR	Afgerond	08-12-2018
08-12-2018	92	AB	Instellen commissie taakverdeling regionale bonden - KNSB		15-06-2019
08-12-2018	93	BB	Gefaseerd aftreden leden commissies onderzoeken		08-12-2019
08-12-2018	94	AB	Financiële consequenties jeugd beleid in BR 15 juni 2019 bespreken		15-06-2019
08-12-2018	95	BB	Powerpoint ledenonderzoek meesturen met stukken BR 15 juni 2019		15-06-2019
08-12-2018	96	AB	Suggesties BR n.a.v. brainstorm ledenenquête onderzoeken		15-06-2019
08-12-2018	97	BB	Jeugdclubcompetitie pas na start schooljaar in elke regio laten starten		15-06-2019

Legenda:

AB Algemeen Bestuur

BB Bonds bureau